

Notat

20. juni 2018
J.nr. 2018 - 1795

BILAG – Arbejdsudbudsvirkninger af ændrede afgifter på nydelsesmidler

Afgifter, som pålægges forbruget, virker som en indirekte skat på arbejdsindkomst og påvirker derfor arbejdsudbuddet, ligesom indkomstskatterne. Virkningen på arbejdsudbuddet af en afgiftsændring forudsættes som hovedregel at svare til virkningen af en tilsvarende ændring af indkomstskatterne, som påvirker fordelingen af befolkningens købekraft på samme måde.

I forbindelse med de økonomiske ministeriers effektivvurderinger af ændrede afgifter antages ofte, at ændringer i en generel afgift – som fx moms – har nogenlunde samme virkning på familiernes købekraft og samme afledte arbejdsudbudsvirkning som en ændring i arbejdsmarkedsbidraget. Det afspejler, at en ændring i arbejdsmarkedsbidraget påvirker lave og høje disponible indkomster – herunder både lønindkomster og overførselsindkomster – relativt lige meget, og således har nogenlunde de samme fordelingsmæssige egenskaber som moms.

En ændring af satsen for arbejdsmarkedsbidraget skønnes at indebære en selvfinansieringsgrad på ca. 4 pct. (via afledte effekter på arbejdsudbuddet). Denne selvfinansieringsgrad anvendes typisk som mål for de afledte arbejdsudbudsvirkninger af *generelle* afgiftsændringer.

Ændringer i *specifikke* afgifter kan dog have en anden virkning på købekraften på tværs af befolkningen. Analysen i Skatteøkonomisk Redegørelse 2018 viser, at en reduktion af cigaret- og tobaksafgiften indebærer omtrent den samme lempelse opgjort i kroner for alle indkomstgrupper. Det afspejler, at afgiftsbetalingen knyttet til forbruget af cigaretter mv. stort set ikke har nogen sammenhæng med indkomstniveauet.

Den ændrede købekraft på tværs af befolkningen ved en lavere afgift for cigaretter og tobak svarer omtrent til at forhøje personfradraget (for samme umiddelbare provenuvirkning). Egenskaben ved en forhøjelse af personfradraget er netop, at alle får omtrent samme skattelempelse i kroner uanset indkomstniveau. Selvfinansieringsgraden fra den afledte arbejdsudbudsvirkning ved ændringer i afgiften på cigaretter og tobak skønnes derfor at udgøre knap -7 pct., svarende til niveauet for personfradraget, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Selvfinansieringsgraden fra den skønnede afledte arbejdsudbudsændring

	Provenuberegninger hidtil	Ny metode
Spiritus	4	-2
Vin	4	7
Øl	4	1
Chokolade og slik	4	0
Cigaretter og tobak	4	-7

Anm.: Den skønnede selvfinansieringsgrader tager i princippet udgangspunkt i små ændringer i afgiftsniveauerne.

Kilde: *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018*, kapitel 5.

Samme metode er anvendt for de øvrige afgifter på nydelsesmidler.

Konsekvenser for vurdering af beslutningsforslag B89

Folketinget har for nylig behandlet beslutningsforslag B89 om en forhøjelse af afgifterne på cigaretter og tobak med 75 pct. Med de tidligere forudsætninger blev det skønnet, at en forhøjelse af afgiften på cigaretter med 75 pct. inkl. en tilsvarende forhøjelse af afgifterne på røgtobak ville medføre et varigt *mindreprovenu* efter tilbageløb og adfærd på ca. 0,3 mia. kr., *jf. tabel 1*.

Tabel 2. Forventet merprovenu ved en afgiftsforhøjelse med 75 pct. – gamle forudsætninger.

Mia. kr. (2018-niveau)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Umiddelbart merprovenu	5,8	5,6	5,4	5,3	5,1	4,9	4,8	4,8
Merprovenu efter tilbageløb	5,6	5,4	5,2	5,1	4,9	4,8	4,6	4,6
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

Anm.: Der forudsættes ikke vækst i afgiftsgrundlaget frem til 2025. Det er beregningsteknisk forudsat, at afgiftssatserne indekseres efter 2025. Arbejdsudbudseffekt forudsættes at udgøre 4 pct. af det umiddelbare merprovenu (inkl. umiddelbar virkning på momskontoen) efter tilbageløb. Tilbageløb antages at udgøre 23 pct. Der er afrundet til nærmeste 100 mio. kr.

Med de nye forudsætninger skønnes forhøjelsen nu at medføre et varigt *merprovenu* efter tilbageløb og adfærd på ca. 0,2 mia. kr., *jf. tabel 2*.

Tabel 3. Forventet merprovenu ved en afgiftsforhøjelse med 75 pct. – nye forudsætninger.

Mia. kr. (2018-niveau)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Umiddelbart merprovenu	5,8	5,6	5,4	5,3	5,1	4,9	4,8	4,8
Merprovenu efter tilbageløb	5,6	5,4	5,2	5,1	4,9	4,8	4,6	4,6
Merprovenu efter tilbageløb og adfærd	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2

Anm.: Der forudsættes ikke vækst i afgiftsgrundlaget frem til 2025. Det er beregningsteknisk forudsat, at afgiftssatserne indekseres efter 2025. Arbejdsudbudseffekt forudsættes at udgøre -7 pct. af det umiddelbare merprovenu (inkl. umiddelbar virkning på momskontoen) efter tilbageløb. Tilbageløb antages at udgøre 23 pct. Der er afrundet til nærmeste 100 mio. kr.

I forlængelse af behandlingen af B89 har skatteministeren besvaret SAU B89 – spørgsmål 1 og SAU B89 - spørgsmål 2. De ændrede forudsætninger har betydning for svarene, og

der er derfor fremsendt opdaterede svar til Skatteudvalget. De nærmere forudsætninger for ovenstående beregninger fremgår af svar på SAU B89 –spørgsmål 1 (opdateret).

Der er samlet set fortsat tale om meget betydelige skønnede negative adfærdsvirkninger af en forhøjelse af cigaretafgifterne med 75 pct. blandt andet som følge af en skønnet stigning i grænsehandlen. Det bemærkes, at der er væsentlig usikkerhed forbundet med at skønne over provenuvirkningerne særligt for så store afgiftsændringer